



Қазақстан 2050

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАТЫНАСТАР ФАКУЛЬТЕТИ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ
FACULTY OF INTERNATIONAL RELATIONS

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция

МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021 жыл

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции
студентов и молодых ученых

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2021 года

MATERIALS

International Scientific Conference
of Students and Young Scientists

«FARABI ALEMI»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2021

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
AL-FARABI KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY

ХИМИЯ ЖӘНЕ ХИМИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ХИМИИ И ХИМИЧЕСКОЙ ТЕХНОЛОГИИ
FACULTY OF CHEMISTRY AND CHEMICAL TECHNOLOGY

«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021 жыл

МАТЕРИАЛЫ
международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»

Алматы, Казахстан, 6-8 апреля 2021 года

MATERIALS
International Scientific Conference
of Students and Young Scientists
«FARABI ALEMİ»

Almaty, Kazakhstan, April 6-8, 2021

Алматы
«Қазақ университеті»
2021

Под общей редакцией:
д.ю.н., профессора **Айдарбаева С.Ж.**
доктора PhD **Парпиева С.М.**

Ответственный редактор
Ақтас Ә.Қ.

Редколлегия:
к.э.н., ст. преподаватель **Дабылтаева Н.М.**
доктор PhD, и.о. доцента **Баймагамбетова З.М.**
к.ф.н., и.о. доцента **Бакитов А.Т.**
ст. преподаватель **Бакирланова А.Н.**
ст. преподаватель **Байтукаева Д.У.**

2-бөлім

«**Фараби** әлемі» атты студенттер мен жас ғалымдардың халықаралық ғылыми конференция материалдары.
Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021 жыл. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 246 б.

ISBN 978-601-04-5270-1

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ТАҢДАҒЫ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ

Сейтқадыр Олжас,

*Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ «Халықаралық құқық»
мамандығының 3 курс студенті*

Ғылыми жетекшісі: PhD докторы Отыншиева А.А.

Әрбір мемлекеттің дамуына тікелей әсер етуші фактор – сыртқы экономикалық қызмет екендігі баршамызға мәлім. Сыртқы экономикалық саясат өзге елдермен қарым-қатынас орнатудағы ең басты қызмет түрі. Мемлекеттердің сыртқы экономикалық қызметі, елдің әлеуметтік жағдайын және саясатын танытады. Қазіргі таңда біздің мемлекетіміздің яғни Қазақстан Республикасының сыртқы экономикалық қызметінің дамуына аса қатты көңіл бөлінуде. Өйткені сыртқы экономикалық саясат әрбір мемлекеттің халықаралық аренадағы өзіндік деңгейін көтеруіне мүмкіндік береді. Әлемдегі көптеген елдердің сыртқы экономикалық қызметінде белгілі бір стратегиялық қателіктердің жіберілгендігі анық көрініп тұрады. Сыртқы экономикалық нарыққа жаппай үйлесімсіз шығу еліміздегі өте бағалы шикізат ресурстарының құлдырауына әкеліп соқты. Әлемдік нарықтық жүйенің ахуалын білмеу, толық меңгермеу және отандық кәсіпкерлердің өзара бәсекелесуі – шикізатты арзан бағалар бойынша сатуға итермеледі. Бірақ та осындай кемшіліктерге қарамастан, Қазақстан Республикасы өзінің сыртқы экономикалық саясатының басты бағыттарын анықтап, оны нық орнатуға және одан да әрі дамытуға нақты қадамдар жасауды бастаған.

Сыртқы экономикалық қызмет – мемлекеттік түрлі меншіктегі субъектілердің және жалпы ұлттық шаруашылықтың неғұрлым жоғары тиімділікпен жұмыс істеуіне қол жеткізу үшін халықаралық еңбек бөлінісінің артықшылықтарын пайдалану мақсатымен әлемдік нарықта жүргізетін сауда-экономикалық және қаржылық-өндірістік өзара іс-қимылының түрлі нысандары мен әдістерінің жиынтығы болып табылады. Сонымен қатар, сыртқы экономикалық қызмет – кәсіпорынның шаруашылық қызметінің аясы болғандықтан, ол тікелей кәсіпорынның өнім және қызметтер экспорты мен импорты арқылы халықаралық кооперацияға енуіне байланысты болады.

Қазіргі әлемдік нарықтың дамуы барысында ғылыми-технологиялық алмасудың түрлі нысандары, зияткерлік қызметтің нәтижелеріне айрықша құқықтарымен сауда жасау кеңінен таралуда, тұрақты өндірістік-технологиялық секторға, ең алдымен жоғары технологиялар секторына қызмет көрсететін тауар айналымының үлесі арта түсуде. Сыртқы экономикалық қызметті реттеу мақсатымен мемлекет экспорттық бажды енгізеді, экспорттық тауарларға лицензия береді, шекара арқылы жеткізілетін тауарлардың кедендік бақылауын қамтамасыз етеді.

Тәуелсіздік алғаннан кейін Қазақстан түрлі мемлекеттермен сыртқы экономикалық байланыстарды қарқынды дамыта бастады. Осы байланыстардың тереңдеуі біздің уақытымыздың тән ерекшелігі болып табылады. Осы қарым-қатынастардың қарқынды дамуы барлық жаһандық проблемалардың алдында тұрған барлық елдердің келісілген шешімін қажет етеді:

- а) әлемдегі мұхиттардың, ғарыштың дамуы;
- б) қоршаған ортаны қорғау;
- в) энергия ресурстарын қамтамасыз ету және т.б.

Мемлекеттердің сыртқы экономикалық ынтымақтастығы құқықтық реттеуді талап етеді, онсыз бұл ынтымақтастық жан-жақты, тиімді және жемісті болуды тоқтатады.

Шетелдік ұйымдармен және фирмалармен шаруашылық жүргізуші субъектілердің шетелдік қызметі саласындағы экономикалық қатынастар СЭЖ пәні болып табылады.

Сыртқы экономикалық қызметтің қатынастары екі түрге бөлінеді. Бір жағынан, бұл әртүрлі органдар мен әкімшіліктер ұсынатын мемлекеттер арасында қалыптасқан экономикалық қатынастар деп айта аламыз. Өйткені осы уақыт аралығына дейін Қазақстан көптеген мемлекеттермен, сондай-ақ халықаралық ұйымдармен экономикалық, коммерциялық, инвестициялық, кредиттік келісімдер жасасты. Екінші жағынан, сыртқы экономикалық ынтымақтастық қатынастары заңды тұлғалар, әр түрлі мемлекеттердің азаматтары арасында қалыптасады. Екі топтың қарым-қатынасы әртүрлі құқықтық сипатта болады. Сыртқы экономикалық қызметтің алғашқы тобы қоғамдық-құқықтық сипатта болса, екінші топ жеке-құқықтық қатынастар саласына жатады.

Қазақстан Республикасының сыртқы экономикалық қызметі Қазақстан Республикасы аумағында нарықтық экономиканы қалыптастыру және дамыту мақсатында материалдық және басқа өндіріс саласындағы экспорт, импорт (тауарды жеткізу), шетел инвестициялары, сақтандыру, бірлескен

кәсіпорындардағы осы қызмет саласы бойынша субъектілерінің қызметі болып табылады, әлемдік экономиканың, ең бастысы, республика халқының қажеттіліктерін қанағаттандыру болып саналады.

Сыртқы экономикалық қызметтің құқығы сыртқы экономикалық саладағы және халықаралық экономикалық қатынастардағы қазақстандық қызметтің әртүрлі аспектілерін реттейтін құқықтық нормалардың жиынтығы. Сонымен бірге, бұл жиын халықаралық конвенциялардың нормалары мен халықаралық тәжірибеде белгіленген нормативтерді енгізе алмайды, себебі Қазақстан заңнамасы халықаралық заң шығару тәжірибесін ескере отырып қабылданды. Сонымен қатар, егер ішкі заңдағы объект бір жолмен реттелсе және халықаралық шартпен бұл объект басқалай реттелсе, онда республиканың халықаралық шартының ережелері қолданылады.

Сыртқы экономикалық қызметті құқықтық реттеудің негізі оның қағидаттары болып табылады. Сыртқы экономикалық қызметтің заңдылық принциптерін екі үлкен топқа бөлуге болады:

- 1) мемлекеттердің сыртқы экономикалық қызметін реттейтін жалпы принциптер;
- 2) Сыртқы экономикалық қызметтің ерекше принциптері.

Мемлекеттердің сыртқы экономикалық қызметін реттейтін жалпы принциптер халықаралық экономикалық құқық саласында жұмыс істейтін, мемлекеттер арасындағы экономикалық қатынастарды және халықаралық құқықтың басқа да субъектілерін реттейтін қағидалар мен нормалардың жиынтығын білдіреді.

Қорытындылай келе, сыртқы экономикалық қызметті жақсартудағы ең негізгі қайнар көз – экономикалық қатынастардағы құқықтық нормалар екендігін айтқым келеді. Себебі, сыртқы саясаттағы өзекті мәселелердің көпшілігі құқықтық жүйенің нормаларымен реттеледі. Барлық мемлекеттердің дамуына әсер етуші негізгі сала экономикалық саясат болғандықтан, сыртқы экономикалық қызметтегі кездесетін өзекті мәселелердің шешімін табып, оларды ретке келтіру – жарқын болашағымыздың басты кепілі екендігін ескергеніміз жөн.

Пайдаланылған әдебиеттер

1. Алибеков С.Т. Правовое регулирование внешнеэкономической деятельности: учебник. Издание 2-е, испр. и доп. – Алматы, 2016. – 176 с.
2. Право и внешнеэкономическая деятельность в Республике Казахстан / Отв.ред. М.К.Сулейменов – Алматы: КазГЮА, 2017г. -482 с.
3. Правовое регулирование внешнеэкономической деятельности /Под ред.А.С.Комарова. -М.:ООИКК Дека 2019г. - 800с.

СРАВНИТЕЛЬНО- ПРАВОВОЙ АНАЛИЗ ПРОБЛЕМ БЕДНОСТИ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ (НА ПРИМЕРЕ РК И РФ)	
Итбаев Д	519
LEGAL REGULATION OF INHERITANCE RELATIONS: INTERNATIONAL AND NATIONAL ASPECTS	
Mereke Bayan.....	522
ПРОБЛЕМЫ ЗАЩИТЫ ПЕРСОНАЛЬНЫХ ДАННЫХ (НА ПРИМЕРЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН И РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ)	
Мажитова М.....	524
ВОПРОСЫ ПРИВЛЕЧЕНИЯ К УГОЛОВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ВОИНСКИЕ ПРЕСТУПЛЕНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН И ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ (НА ПРИМЕРЕ ФРГ И США)	
Марван Д	529
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІ: БОЛМЫСЫ МЕН БОЛАШАҒЫ	
Серікқанова Д	532
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ҚЫЛЫМЫСТЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҚ БАҒЫТТАҒЫ ЗАҢДАРДЫ РЕФОРМАЛАРДЫҢ АЛҒЫ ШАРТТАРЫ	
Нұрсейіт Д	535

10 – СЕКЦИЯ. «ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БАРЫСЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

СЕКЦИЯ 10. «АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА В КОНТЕКСТЕ ОБЕСПЕЧЕНИЯ МЕЖДУНАРОДНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ»

SECTION 10. «ACTUAL PROBLEMS OF INTERNATIONAL LAW IN MAINTAINING INTERNATIONAL SECURITY»

ТЕРРОРИЗМ, ЭКСТРЕМИЗМ И СЕПАРАТИЗМ – МЕЖДУНАРОДНО-ПРАВОВОЕ ОПРЕДЕЛЕНИЕ ШАНХАЙСКОЙ ОРГАНИЗАЦИЕЙ СОТРУДНИЧЕСТВА	
Сайдазимова Т	539
НЕКОТОРЫЕ ПРОБЛЕМЫ ТОЛКОВАНИЯ СТ. 174 УК РК	
Абдуллина А	541
CYBER CRIME: CONCEPT, LEGAL CONTENT AND WAYS TO DEAL WITH IT	
Vaibulova D.....	544
ПРОБЛЕМЫ ДИСКРИМИНАЦИИ В МЕЖДУНАРОДНОМ ТРУДОВОМ ПРАВЕ	
Бауржан З	546
MATTERS OF IMPLEMENTATION OF INTERNATIONAL NORMS ON THE RIGHTS OF THE CHILD IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	
Tuleu S.....	549
БАТЫС ДЕМОКРАТИЯЛЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН ҚАЗАҚТЫҢ ДӘСТҮРЛІ ЗАҢДАРЫ	
Бакей Ұ	552
РОЛЬ КАЗАХСТАНА ПО ОБЕСПЕЧЕНИЮ РЕГИОНАЛЬНОЙ И НАЦИОНАЛЬНОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	
Мұратұлы Е	554

11 – СЕКЦИЯ «СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚҰҚЫҚТЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ»

СЕКЦИЯ 11» АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ МЕЖДУНАРОДНОГО ПРАВА И ВНЕШНЕЭКОНОМИЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ»

SECTION 11 «ACTUAL PROBLEMS OF INTERNATIONAL LAW AND FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY»

COVID-19 ЖӘНЕ МИГРАЦИЯ. ПАНДЕМИЯНЫҢ КӨШІ-ҚОН САЛАСЫНА ӘСЕРІ	
Амантай Ж.....	556
МӘЖБҮРЛІ КӨШІ-ҚОН МӘСЕЛЕСІНІҢ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ-ҚҰҚЫҚТЫҚ РЕТТЕЛУІ	
Үмен Ж	558
МЕЖДУНАРОДНЫЕ ПЕРЕВОЗКИ: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ РЕШЕНИЯ	
Меряшева Д.,Рахматулла., К.Сайдакрамов Ш.	560
ПРАВОВЫЕ ВОПРОСЫ И СУЩНОСТЬ ИСЛАМСКОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ	
Смагулла А.....	562
ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В ЗАРУБЕЖНЫХ СТРАНАХ	
Дука М	564
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ҚАЗІРГІ ТАҢДАҒЫ СЫРТҚЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ҚЫЗМЕТТІҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	
Сейткадыр О.....	568

Ғылыми басылым

**«ФАРАБИ ӘЛЕМІ»
атты студенттер мен жас ғалымдардың
халықаралық ғылыми конференция
МАТЕРИАЛДАРЫ**

Алматы, Қазақстан, 6-8 сәуір 2021

ИБ 14495

Басуға 07.05.2021 жылы қол қойылды. Формат 70x100 1/16.
Көлемі 22,8 б. т. Таралымы 5 дана. Заказ № 4811
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.
«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.



ҚАЗАҚ
УНИВЕРСИТЕТІ
БАСПА ҮЙІ

